

Attentie

Attent over onderzoek in de praktijk 2023

Magazine van Attent Zorg en Behandeling

Attent Zorg en Behandeling, Hoofdstraat 8, 6994 AE De Steeg

Inhoud

Voorwoord - door Hilda Barnhoorn	03
De juiste zorg op het juiste moment	05
Promoveren, wat is dat?	07
Onderzoeksjaar 2023 - feiten en weetjes	09
Factsheets	09
Een vraag voor... Simona van de Vinne, Ton Bakker en Ton Satink.	10
Onderzoek naar dagelijks dompelen en draaien van een suprapubische verblijfskatheter Jamilla Hansma deed onderzoek en vertelt.	11
Onderzoeksoverzicht	13
Onderzoek doen vergroot de betrokkenheid bij de organisatie. Fysiotherapeut Cressida Albersen en geestelijk verzorger Madelinde Krantz spreken over hun ervaring.	15
Een interview - met Natasja Heerema.	17
Attent over publicaties, presentaties en symposia in 2023	19
Onderzoekende zorgprofessional Debbie Lagerweij is senior verpleegkundige en vertelt over hoe Topcare haar verder bracht.	21
Wat is een expertisecentrum?	23
Luister de podcast 'Attent over...' Wetenschap, onderzoek en goede zorg met Jozef Middendorp en Ton Satink.	25
Jouw WOCA puzzel	25
Attent over De Onderzoeksprijs	25
Colofon	26

15

Duo interview

Cressida Albersen en Madelinde Krantz

Onderzoek doen is belangrijk voor een organisatie, maar ook voor de persoonlijke en professionele ontwikkeling van medewerkers.

11

Interview

Jamilla Hansma

Praktijkgericht onderzoek is heel interessant en waardevol voor de afdeling.

17

Interview

Natasja Heerema

Dat Natasja onderzoek zou gaan doen, was niet vanzelfsprekend.

21

Interview

Debbie Lagerweij

De onderzoekende zorgprofessional. Als iemand weet hoe het écht werkt, zijn het de mensen in de zorg.

07

Promoveren, wat is dat? En waarom hebben we bij Attent promovendi?

23

Wat is een expertisecentrum?

Het zijn van een Topcare expertisecentrum helpt ons onze complexer wordende doelgroep beter te leren begrijpen en behandelen/verplegen.

Voorwoord

Het eerste magazine Attentie - over onderzoek in de praktijk binnen Attent - is een feit! Hierin blikken we terug op het onderzoekjaar 2023. De onderzoekresultaten zijn al op diverse momenten en manieren bekend gemaakt. In Attentie vatten we het samen en blikken we terug op ons onderzoeksjaar. Attentie is in opdracht van de Wetenschap en Onderzoekscommissie Attent (WOCA) uitgebracht.

In Attentie vind je persoonlijke verhalen, achtergrondinformatie en een overzicht van afgeronde en nog lopende onderzoeken. Ik vind het mooi om te zien dat er binnen Attent een onderzoeksklimaat is met ruimte voor een nieuwsgierige en leergierige werkhouding. We dagen onszelf uit en zoeken daarbij de verbinding met elkaar. Dit brengt ons als zorgorganisatie verder. De uitdagingen binnen de (ouderen)zorg in het algemeen zijn talrijk. Onderzoek en nieuwe kennis is niet het antwoord op alles. Het helpt ons wel om in de veranderende omstandigheden niet vast te blijven zitten in bestaande patronen en werkwijzen.

Medewerkers, studenten en onderzoekers zijn binnen Attent het afgelopen jaar actief bezig geweest om vragen te beantwoorden. Op weg naar antwoorden, nieuwe kennis en nog betere zorg. In Attentie laten we een aantal van hen aan het woord.

Ik hoop dat de verhalen je inspireren om nieuwsgierig te zijn en te blijven zodat we samen de zorg nog beter maken. Waarom doen we de dingen zoals we ze doen? Kan het ook anders of beter misschien? Wat is het resultaat als we het anders doen? En hoe ervaren cliënten het als we het anders doen?

Heel veel leesplezier toegewenst!

Hilda Barnhoorn
Bestuurder Attent Zorg en Behandeling

**Attent op reis door
'het landschap van
onderzoek en praktijk'.**

Bekijk hier onze
ontdekkingsreis!

Bij Attent helpen we de ouder wordende mens bij het leiden van het leven zoals hij of zij dat wil. En dat doen we al heel lang.

De juiste zorg op het juiste moment.

Ooit openen we het aller-eerste verpleeghuis in Nederland. En nog steeds zijn we gedreven om de beste zorg te leveren. Sinds 1955 bieden we cliënten een fijne en veilige leefomgeving. Thuis, of in één van onze huizen in de regio. Daar bieden we de beste zorg door elkaar te zien en te horen. Want zo begrijpen we hoe we onze cliënten het beste kunnen helpen.

We groeien door uitdagingen met beide handen aan te pakken. Zo zijn we één van de grootste opleiders in de regio. Door onze medewerkers te laten groeien, bieden we onze cliënten de zorg die nodig is.

Ook werken we elke dag samen met mantelzorgers, vrijwilligers, universiteiten en zorgpartners. Want uitdagingen aanpakken doen we het beste als we samenwerken. Zo zetten we ons samen in voor onze cliënten én de zorg van morgen.

Promoveren, wat is dat?

En waarom hebben we bij Attent eigenlijk promovendi?

Een promotieonderzoek heeft als doel om meer kennis te ontwikkelen over een bepaald onderwerp.

Met promoveren wordt het doen van een promotieonderzoek, het schrijven van een proefschrift en het verdedigen van dat proefschrift voor een wetenschappelijke commissie bedoeld. Als iemand dat allemaal goed doet, mag hij/zij zich gepromoveerd noemen en de titel 'doctor' (dr.) voor zijn/haar naam zetten. Een promotieonderzoek heeft als doel om meer kennis te ontwikkelen over een bepaald onderwerp. En vervolgens natuurlijk om met deze kennis ook echt dingen te kunnen verbeteren. Maar het is ook een leertraject: tijdens een promotieonderzoek ontwikkelt degene die het onderzoek uitvoert (de promovendus) zich tot een zelfstandig onderzoeker.

Een promotieonderzoek duurt meestal minstens 4 jaar. Het onderzoek wordt begeleid door een commissie van mensen die veel ervaring hebben in het promotieonderwerp en in het doen van onderzoek. Het hoofd van zo'n commissie is een hoogleraar (een professor) van de universiteit.

Een promotieonderzoek begint met het opstellen van een plan waarin staat welke onderzoeken de promovendus gaat uitvoeren. De resultaten uit die onderzoeken worden uiteindelijk opgeschreven in een aantal (meestal Engelstalige) artikelen die uiteindelijk gebundeld worden tot een boekje. Dat is het proefschrift.

Als een promovendus zijn promotieonderzoek met goed gevolg heeft afgerond, volgt de openbare verdediging van het proefschrift. Tijdens een officiële bijeenkomst, waar familie en vrienden bij aanwezig zijn, moet de promovendus voor een commissie van wetenschappers vragen beantwoorden. Na precies drie kwartier stevig aan de tand gevoeld te zijn, komt de pedel binnen. Deze stampt eens flink met de staf op de grond en roept: 'Hora est!' ('het is tijd!') waarna de commissie van wetenschappers in beraad gaat over of de promovendus geslaagd is. Dit is eigenlijk een formaliteit: het komt in praktijk niet voor dat de promovendus zakt. De verdediging gaat alleen door als het proefschrift goed genoeg is en iemand eigenlijk dus al geslaagd is. Maar een beetje goed voor de dag komen tijdens de verdediging met al die familie en vrienden erbij, dat wil elke promovendus natuurlijk wel graag...

Promotietrajecten speelden zich vroeger voornamelijk binnen de muren van een universiteit af. Tegenwoordig zie je steeds vaker dat promovendi verbonden zijn aan organisaties uit de praktijk (zoals een zorginstelling). Dit is een mooie ontwikkeling: promotietrajecten sluiten nu veel beter aan bij de echte vraagstukken uit de praktijk en onderzoeksresultaten vinden nu veel gemakkelijker hun weg naar die praktijk. Deze ontwikkeling past bij Attent en we zijn dan ook heel blij met onze promovendi Jana Veelenturf en Natasja Heerema.

Tegenwoordig zie je steeds vaker dat promovendi verbonden zijn aan organisaties uit de praktijk

Sandra Jellema, Docent en onderzoeker bij de HAN, University of Applied Sciences

Onderzoeksjaar 2023

feiten en weetjes

12

onderzoeken zijn gestart in én afgerond in 2023

7 onderzoeken zijn gestart in 2023 en lopen door

7 onderzoeken zijn gestart vóór 2023 en zijn afgerond in 2023

27 onderzoeken zijn er in totaal gedaan

onderzoek loopt sinds 2022

Factsheets

Er zijn 15 factsheets bij de Wetenschap en Onderzoekscommissie Attent (WOCA) binnengekomen. Op de factsheets vind je de belangrijkste informatie over de aanleiding en het doel van het onderzoek, de onderzoeksmethode en conclusies en aanbevelingen.

Nieuwsgierig?

Voor de collega's binnen Attent; je vindt de factsheets op AttentNet via onderstaande QR-code.

Een vraag voor...

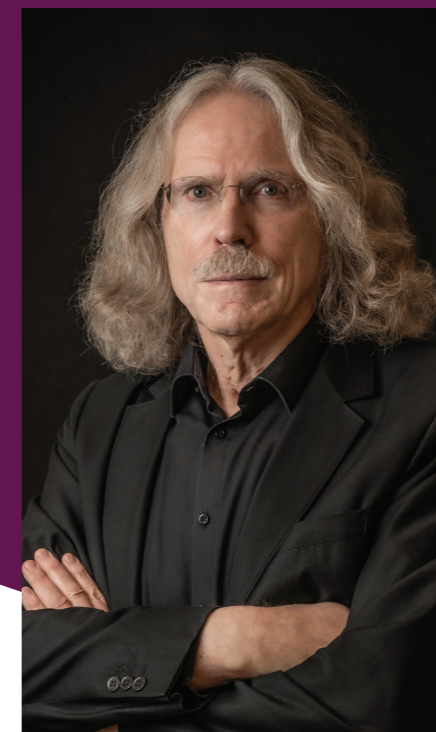
Simona van de Vinne,
Ton Bakker en Ton Satink

Welke bijdrage lever jij aan wetenschap en onderzoek binnen Attent?

Simona van de Vinne, Msc
Science practitioner bij Attent &
Netwerkcoördinator van het UKON

Vanuit mijn rol als UKON-science practitioner bij Attent draag ik bij door ideeën te delen die ik hoor bij andere UKON-organisaties. Ik ondersteun de zorgprofessionals binnen Attent bij het doen van praktijkonderzoek op de Gerontopsychiatrie. Samen met mijn collega's van de WetenschapOnderzoekCommissieAttent (WOCA) enthousiasmeer ik de medewerkers graag om onderzoek te doen en laat ik graag zien hoe leuk en laagdrempelig onderzoek kan zijn!

Dr. T. (Ton) J.E.M. Bakker
Psychogeriatr/SO (MD, PhD),
Lector Hogeschool Rotterdam

Bij Attent komen de drie essentiële onderdelen voor voortreffelijke zorg bij elkaar. Praktijk, opleiding en onderzoek staan voortdurend met elkaar in wisselwerking, zowel om de zorg te verlenen als te verbeteren. Samen met de Attent professionals en leidinggevenden maandelijks als lector van de Hogeschool Rotterdam aan dit proces te mogen deelnemen is voor mij een bron van inspiratie; niet alleen om mijn bijdrage te leveren, maar ook om het geleerde naar landelijke toepassing te vertalen.

Dr. Ton Satink
Lector Neurorevalidatie - Eigen regie en Participatie

Via de scholing "Praktijkgericht onderzoek op de werkvloer" voeren negen professionals een klein praktijkonderzoek uit. Zij onderzoeken het 'werken met de cliëntreis' op de locaties Intermezzo en Regina Pacis. Met een nieuwsgierige en onderzoekende houding nemen zij 'een kijkje in elkaars keuken' en dragen bij aan (adviezen over) praktijkverbeteringen. De scholing is ontwikkeld door het lectoraat.

Onderzoek naar dagelijks dompelen en draaien van een suprapubische verblijfskatheter

Dat iets standaard gebeurt, wil niet zeggen dat het zinvol is.

Soms gebeurt iets al jaren op een bepaalde manier, maar niemand weet eigenlijk waarom. Zo'n geval kwam Jamilla Hansma, senior verpleegkundige bij Attent Zorg en Behandeling, tegen in haar werk. Reden voor haar om onderzoek te doen naar de zin of onzin van het dagelijks dompelen en draaien van een suprapubische verblijfskatheter.

Jamilla werkt op een psychogeriatrische afdeling waar een bewoner een suprapubische verblijfskatheter heeft; een flexibel slangetje dat via de buikwand naar de blaas gaat. Doordat de katheter vaak verstopt raakte, gaf de arts de opdracht om de katheter dagelijks te 'dompelen en te draaien'. Hierbij duw je de katheter een beetje terug en draai je het slangetje om alles los te houden en eventueel gruis of slijm weg te halen. Jamilla: "In het protocol staat heel duidelijk dat de arts daarvoor toestemming moet geven. Het is geen standaard handeling, de een doet het wel, de ander niet. Daardoor stelde ik de vraag: moeten we eigenlijk wel dompelen en draaien? Het is tenslotte geen prettige handeling." Reden voor Jamilla om daar onderzoek naar te doen. Het onderzoek vormde één van haar examens voor de mbo 4 opleiding Verpleegkundige.

Geen bewijs dat het werkt

Jamilla ging op zoek naar wetenschappelijk bewijs om te ontdekken of het nou wel of niet verstandig was om katheters te dompelen en te draaien. Ze zocht naar artikelen en andere informatie en benaderde verschillende artsen en verpleegkundigen bij verschillende ziekenhuizen. "De reacties daar waren verschillend", legt Jamilla uit. "Soms is dompelen en draaien standaard, maar een uroloog uit het Radboud ziekenhuis adviseert bijvoorbeeld om het niet te doen, omdat bij normale beweging de katheter ook los genoeg blijft. Ook een verpleegkundig specialist gaf aan dat er geen enkel Evidence Based materiaal is gevonden om dagelijks dompelen en draaien te rechtvaardigen."

Aangepast beleid

Vanuit haar literatuurstudie en onderzoek bij diverse medische specialisten, was Jamilla's conclusie dat er geen goede reden is voor het standaard dompelen en draaien van een suprapubische katheter. "Er is geen indicatie om het te doen, maar het is wel een extra belasting voor de cliënt. Daarom zijn ze er bij ons gelijk mee gestopt. Er is geen verandering bij de cliënt opgetreden, de katheter is niet meer of minder verstopt." Het nieuwe beleid is gelijk ingebed in de organisatie. "Ik heb de kennis in de presentatie doorgegeven aan al mijn collega's voor het verzorgen van een suprapubische katheter."

Afstemmen met collega's

Jamilla is enkele maanden met het onderzoek bezig geweest. Ze vertelt: "Vanuit Attent wordt het gestimuleerd om te studeren en onderzoek te doen. Er wordt ook tijd vrijgemaakt, maar je moet die tijd wel echt zelf pakken. Je wordt heel snel opgeslokt door de tijd en de dagelijkse hectiek. Als zorgmedewerker wil je je collega's zoveel mogelijk ondersteunen, maar we proberen nu echt tijd in te plannen voor dit soort dingen. Als je op het rooster ziet dat er voldoende mensen zijn, plan je jezelf uit om aan je onderzoek te werken. Een ander kan zichzelf dan op een ander moment inplannen. Onderzoeken als dit zijn super interessant en heel waardevol voor de afdeling."

Pittig maar haalbaar

Jamilla is inmiddels klaar met haar opleiding. Ze begon als zij-instromer in de zorg met de BBL-opleiding Verzorgende en Maatschappelijke Zorg. Daarna begon ze met werken en leren bij Attent voor de Verpleegkundige opleiding. "Het is best pittig, maar als je een stevig thuisfront hebt en de juiste prioriteiten weet te stellen, is het wel te doen," geeft Jamilla aan. "Ik kom uit een heel andere branche, de mode, en had al tien jaar niet meer gestudeerd. Dat was even omschakelen, maar ik ben heel blij dat ik het heb gedaan."

Er is geen indicatie om het te doen, maar het is wel een extra belasting voor de cliënt. Daarom zijn ze er bij ons gelijk mee gestopt.

Jamilla Hansma,
Senior verpleegkundige bij Attent

Cliënt

- Welbevinden
- Persoonsgerichte zorg
- Inzet therapie en behandeling
- Positieve gezondheid
- Maatschappelijke participatie
- Zelfredzaamheid

Organisatie

- Interdisciplinaire samenwerking
- Binden en boeien van medewerkers

Medewerker

- Inzet zorgtechnologie
- Omgaan met gedrag- en stemmingsproblematiek

Relatie en omgeving

- Familieparticipatie

Thema	Naam onderzoek	Waar gaat het onderzoek over?	Doelgroep
Inzet therapie en behandeling	SPAN+	Ontwikkelen, evalueren en verspreiden van een ondersteuningsprogramma voor mensen met dementie.	AZT
	DIAS (Doelbewust en Intuïtieve Antidepressie Strategieën)	Weten welke handelingen belangrijk zijn om een sombere stemming van individuele bewoners te verminderen.	Gerontopsychiatrie
Welbevinden: mentaal en lichamelijk welbevinden	CIAO Studie.	Passende maatregelen om uitbraken van Covid-19 en andere virale luchtweginfecties te voorkómen en bestrijden.	WLZ/GRZ
Persoonsgerichte zorg	Hoe verleen je persoonsgerichte zorg aan mensen met cognitieve problemen?	Hoe kunnen zorgprofessionals van alle niveaus persoonsgerichte zorg waarborgen aan cliënten met een cognitieve stoornis?	WLZ
Eten en Drinken	Screening ondervoeding.	Evaluatie screening SNAQrc risico ondervoeding op PG cliënten.	PG
Inzet therapie en behandeling	AI dossieronderzoek persoonlijke kenmerken.	Hoe verhouden wij ons tot de methodische richtlijn?	GP/PG
Participatie	Ontwikkelen en evalueren van participatieverhogende interventie.	Welke factoren bepalen participatie en hoe kan participatie vergroot worden?	Gerontopsychiatrie
Persoonsgerichte zorg	Bij wie en waarom is de warme maaltijd een strijd?	Inventariseren hoe de boogde persoonsgerichte zorg en wens optimaal aansluiten bij de cliënt.	Gerontopsychiatrie
Mentaal en lichamelijk welbevinden	Heeft het toepassen van complementaire zorg een positief effect op de onrust die de cliënt ervaart?	De toepassing van complementaire zorg is niet bewezen effectief. Het kan een strategie zijn die in de persoonlijke behoefte van de cliënt een meerwaarde oplevert.	Gerontopsychiatrie
Omgaan met gedragsproblematiek	Inzet van comfort room bij oplopende agitatie van bewoners.	Vermindert de inzet van de comfort room oplopende agitatie onder bewoners?	Gerontopsychiatrie
Persoonsgerichte zorg	Hoe ondersteunen we de GR-cliënt optimaal in het werken aan revalidatie doelen?	Cliëntenbetrokkenheid bij revalidatie. Welke methodieken kunnen voor deze doelgroep het beste worden toegepast?	Geriatrische revalidatie
Inzet therapie en behandeling	Transmuraal onderzoek herstel na heupfractuur	Uniformiteit en registratie van functionaliteit en mobiliteit zowel in ziekenhuis als GRZ/thuis.	Geriatrische revalidatie
Inzet therapie en behandeling	Volstaat de huidige werkwijze voor alle cliënten met risico op ondervoeding? Of is herintroductie van de SNAQ-rc wenselijk?	Het is niet duidelijk of alle ondervoede cliënten worden gesignaleerd.	WLZ
Interdisciplinaire samenwerking	Implementatie werkwijze cognitief team	Hoe kan implementatie het beste vorm krijgen?	Geriatrische revalidatie
Persoonsgerichte zorg	Evaluatie van het proefverlof.	Analyseren van ingevulde vragenlijsten over proefverlof en bevragen van medewerkers/cliënten.	Geriatrische revalidatie
Inzet zorgtechnologie	Virtuele thuiszorg.	Welke belemmerende factoren zijn er voor gebruik van zorgtechnologie voor thuiszorgmedewerkers?	AZT
Persoonsgerichte zorg	Persoonsgerichte zorg op orthopedie.	In kaart brengen of de zorg op de afdeling wordt ervaren als persoonsgericht.	Geriatrische revalidatie
Persoonsgerichte zorg	Zorg op maat.	Evaluatie bij zorgvragers met een neurocognitieve stoornis ten gevolge van een CVA.	WLZ
Persoonsgerichte zorg	Gevisualiseerde cliëntreis.	Hoe ervaren revalidanten en naasten (CVA of een orthopedisch probleem) dit hulpmiddel bij het verkrijgen van inzicht in het revalidatietraject.	Geriatrische revalidatie
Interdisciplinaire samenwerking	Interdisciplinair samenwerken in de begeleiding en behandeling tot het stoppen met roken.	Welke behandeling en begeleiding is effectief bij het stoppen met roken voor cliënten met multimorbiditeit van fysieke en psychische aandoeningen.	Gerontopsychiatrie
Inzet therapie en behandeling	Meer verbinding door beweging.	Cohesie verbeteren en sociale interacties stimuleren.	Gerontopsychiatrie
Interdisciplinaire samenwerking	Signaleren van pijnbeleving bij kwetsbare ouderen die pijnmedicatie gebruiken.	Welke factoren zijn van invloed op het signaleren van pijnbeleving bij kwetsbare ouderen door zorgmedewerkers.	Gerontopsychiatrie
Familieparticipatie: samenwerken met naasten	Wijze van betrokkenheid naasten bij het revalidatieproces.	In kaart brengen wat de naasten nodig hebben voor meer betrokkenheid bij het revalidatieproces.	Geriatrische revalidatie
Inzet therapie en behandeling	Stop het nalaten van bijvoeding.	Hoe bijvoeding effectief kan worden ingezet als interventie voor voor deze doelgroep.	PG
Interdisciplinaire samenwerking	Soepele opname bij dementie.	Op welke manier kan de continuïteit van zorg bij opname van cliënten met dementie gewaarborgd worden?	AZT
Welbevinden	Toepasbaarheid Laurens Well-being for Gerontopsychiatrie (LWIG).	Is de Laurens Well-being for Gerontopsychiatrie (LWIG) toepasbaar in dagelijkse zorg?	Gerontopsychiatrie
Persoonsgerichte zorg	Persoonlijke revalidatieplanning.	Ervaringen en bevindingen inventariseren rondom het werken met persoonlijke revalidatieplanning op de GR.	Geriatrische revalidatie

Onderzoek doen vergroot de betrokkenheid bij de organisatie.

Onderzoek doen is goed voor de organisatie en de medewerkers. Ik zou ook zeker aanraden om dat te blijven doen, juist met gemixte disciplines.

Madelinde Krantz en Cressida Albersen

Onderzoek doen is heel belangrijk voor de organisatie, maar ook voor de persoonlijke en professionele ontwikkeling van medewerkers, vinden fysiotherapeut Cressida Albersen en geestelijk verzorger Madelinde Krantz. Toen vanuit de Attent Topcare-scholing de vraag kwam wie meer wilde leren over onderzoek doen, reageerden zij dan ook direct enthousiast.

Topcare is een netwerk van zo'n vijftientig zorgorganisaties die zich onderscheiden door hun ambitie, onderzoeksactiviteiten en creatieve, vernieuwende oplossingen. Ook Attent Zorg en Behandeling heeft een Topcare predicaat. Binnen de scholing Praktijkgericht onderzoek deden we onderzoek naar de cliëntreis. In totaal deden tien collega's mee, vijf vanuit de locatie Intermezzo in Dieren en vijf vanuit de locatie Regina Pacis in Arnhem.

Waarom wel of niet gebruiken
Cressida en Madelinde deden op de locatie in Arnhem onderzoek, samen met drie andere collega's; nog een fysiotherapeut, een hbo-verpleeg-

kundige en een verzorgende. Cressida vertelt: "Het ging om een onderzoek aan de hand van een voorgaand onderzoek van Topcare. Er was een mail verstuurd dat je je kon aanmelden om je onderzoeksvaardigheden op te krikken. Wij hebben ons allemaal aangemeld en zo zijn we bij elkaar gekomen."

Tijdens de eerste bijeenkomst, eind januari, bleek dat het onderzoek over de cliëntreis moest gaan. De cliëntreis is een bestaand hulpmiddel dat niet even consequent gebruikt wordt, legt Cressida uit. "Er is een gevisualiseerde cliëntreis; de revalidatieplanning. Dat is een soort poster die bij de cliënt op de

kamer hangt en waarop alle belangrijke momenten staan in de tijdlijn van de revalidatie. Zo weet de cliënt waar hij/zij/hen aan toe is en hoe de revalidatie verloopt. Wij waren vooral benieuwd naar de redenen voor zorgprofessionals en behandelaars om die cliëntreis wel of niet in te zetten."

Informereren, coderen en analyseren

De onderzoekers begonnen met literatuuronderzoek. Daarna gingen ze in een focusgroepsessie meer de diepte in. Madelinde: "We hebben de behandelaars vragen gesteld als, wat vinden jullie ervan, hoe gaat het nu? Waar lopen we tegenaan, waarom wordt het bij de ene cliënt wel gebruikt en bij de andere niet? De antwoorden hebben we gecodeerd en op basis daarvan hebben we conclusies getrokken." Cressida vond het coderen heel verhelderend: "tijdens zo'n focussessie denk je soms: wat heb ik nou eigenlijk voor informatie opgehaald? Maar als

je het dan gaat uitwerken, kun je ineens linkjes leggen en verbindingen maken." Conclusies waren onder meer dat de cliëntreis een heel nuttig product is, vooral voor de cliënt. Het is een overzichtelijke manier om afspraken te maken, samen met de cliënt. De implementatie van het product bleek niet altijd helder te zijn geweest. Cressida: "Soms wordt de poster gebruikt, soms niet. Dit heeft meerdere oorzaken, vaak tijdgebrek. De verwachting is dat de persoonlijke revalidatieplanning opnieuw geïmplementeerd moet worden. In september doen studenten van de HAN een vervolgonderzoek om te kijken naar de implementatie. Ik ben benieuwd hoe dat dan verder gaat!"

Tijdsdruk

De onderzoekers kregen twee uur per week tijd voor het onderzoek en er was een behoorlijk krappe deadline. Dat zorgde voor de nodige tijdsdruk, vertelt Madelinde. "Het

was soms echt zoeken naar tijd en ruimte. Wat ik heel erg leuk vond hieraan, is dat het heel praktisch is. Ik heb op de universiteit ook onderzoek gedaan en dat is op een veel abstracter niveau. Hier stonden we direct in de praktijk, dat vond ik erg leuk. Ik denk wel dat we meer hadden kunnen ophalen als we meer tijd hadden gehad. Het is een mooi product geworden, heel verhelderend, maar ik blijf me wel afvragen wat de uitkomst zou zijn geweest als we meer mensen hadden gesproken." Cressida hoopt eigenlijk "dat we een product hebben afgeleverd wat juist meer vragen oproept. Waardoor Attent misschien ook zegt: we willen hier meer onderzoek naar doen en we moeten meer gaan investeren om grotere onderzoeken te doen."

Meer betrokkenheid

Madelinde en Cressida vinden het onderzoeken heel waardevol voor de organisatie.

Madelinde: "Ik heb heel veel geleerd, ook door de samenwerking met collega's uit andere vakgebieden. Je komt uit je comfortzone en leert mensen kennen waar je normaal niet mee samenwerkt, dat is ontzettend leuk. Je hebt te maken met allemaal verschillende agenda's en iedereen heeft het druk, ik vind het heel gaaf dat het toch gelukt is. Ik ben ook best wel trots op ons. Wat ook een voordeel is van onderzoek doen, is dat je meer betrokken raakt bij de organisatie. Dat vind ik echt een hele grote plus. Onderzoek doen is goed voor de organisatie en de medewerkers. Ik zou ook zeker aanraden om dat te blijven doen, juist met gemixte disciplines."

Een interview met Natasja Heerema

Participatieverhogende interventie voor gerontopsychiatrische verpleeghuisbewoners.

Ik twijfelde of ik wel onderzoek wilde doen, omdat het veel tijd kost, maar ik vind het heel leuk.

Natasja Heerema werkte tweeëntwintig jaar bij Gelre Ziekenhuizen, onder andere op chirurgie, als zorgcoördinator en ze heeft haar MANP opleiding afgerond bij de Mammacare. In 2019 maakte ze als verpleegkundig specialist de overstap naar Attent Zorg en Behandeling. Daar werkt ze als VS op de D-zep afdeling. Op dit moment is Natasja PhD (Doctor of Philosophy) -kandidaat en doet zij promotieonderzoek naar de ontwikkeling en evaluatie van een participatie verhogende interventie voor de gerontopsychiatrische verpleeghuisbewoner. Dit wetenschappelijke onderzoek wordt begeleid door een hoogleraar en duurt ongeveer vijf jaar.

De overstap vanuit het ziekenhuis naar Attent was een overstap vanuit passie voor haar vak, vertelt Natasja. "Het werk bij de Mammacare was heel specialistisch, terwijl ik met mijn achtergrond als verpleegkundige juist de hele mens wil behandelen. Dat kun je bij uitstek goed doen in de ouderenzorg. De brede blik en de totale kijk op de mens sprak mij aan." Natasja behandelt mensen met zeer ernstig probleemgedrag, veroorzaakt door dementie. Daarnaast is ze 'Wet zorg en dwang'-functionaris en zit ze in diverse commissies en werkgroepen. Onderzoek is heel belangrijk voor een organisatie, geeft Natasja aan. "Onderzoek doen leidt uiteindelijk tot betere zorg. Attent heeft het Topcare predicaat en om dat te behouden is het nodig om wetenschappelijk- en praktijkonderzoek te doen. Wetenschappelijk

onderzoek wordt niet vaak gedaan door verpleegkundig specialisten, daarom vroeg één van onze directeuren of ik dit wilde doen."

"Fijn dat ik tijd krijg voor het onderzoek"

Dat Natasja onderzoek zou gaan doen, was niet vanzelfsprekend. "Het past bij mij, maar ik twijfelde, omdat het veel tijd kost. Ik heb het eerst afgehouden, maar ben daarna nogmaals in gesprek gegaan. Ik kreeg een dag per week vanuit Attent en zou eerst in een proefperiode van negen maanden kijken of het echt bij mij past. Dat heb ik gedaan en het beviel erg goed. De begeleiders dachten ook dat het me wel zou lukken."

Toen het promotietraject officieel werd ingezet, is Natasja van 32 naar 36 uur per week werken gegaan. "Ik ben twee dagen per week bezig met onderzoek. Het is fijn dat het op deze manier kan. Ik vind onderzoek doen erg leuk en werken als verpleegkundig specialist ook. Het is vooral de combinatie die het zo leuk maakt."

"Onderzoek doen is ook leuk om te doen voor jezelf"

"Ik moet strak op de planning zitten. Het vraagt veel, maar ik word goed ondersteund door Attent", vertelt Natasja. "Door de directie, maar ook door mijn collega's van het medisch team. Ik kan zelf aangeven welke ruimte ik nodig heb. Iedereen is welwillend en meewerkend. Het is praktijkgericht onderzoek en dat past bij het werk van de verpleeg-

kundig specialist. Ik word er heel enthousiast van. Voor jezelf is het ook leuk om te doen, want je leert er veel van. Het is druk, maar ik heb heel veel aan mijn copromotoren en mijn onderzoeksassistent Daniëlle Huizinga, dat is echt heel belangrijk."

Willen bewoners meer deelnemen aan het sociale leven?

Het onderzoek van Natasja gaat over de wensen en behoeften van gerontopsychiatrische bewoners binnen Attent en twee andere verpleeghuizen, om meer mee te kunnen doen aan het sociale leven. Natasja: "Of ze überhaupt meer willen participeren, wat ze daar onder verstaan, en wat ze daarin zouden willen." Einddoel is het PAVING-programma ontwikkelen: een Participatie Verhogende Interventie voor Gerontopsychiatrische verpleeghuisbewoners.

Het onderzoek bestaat uit vier onderzoekstudies met interviews en focusgroepen, daarna wordt de interventie ontwikkeld en geëvalueerd en alle resultaten van de vier deelstudies komen uiteindelijk in een proefschrift. Het onderzoek is eind oktober 2023 gestart en duurt tot november 2028.

Dit onderzoek vindt plaats met medewerking van Attent Zorg en Behandeling, onderdeel van het UKON (Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen). Er wordt samengewerkt met Radboud Universiteit/ Hogeschool Rotterdam. (Promotor: prof. dr. Debby Gerritsen, Copromotoren: dr. Ton Bakker, dr. Annemiek Bielderma en dr. Anke Persoon, onderzoeksassistent: Drs. Daniëlle Huizinga).

Attent over publicaties, presentatie en symposia in

2023

Het UKON-Lustrum Symposium op 4 april 2023 'Voel jij je thuis?'

Publicaties

Attent in de UKON Lustrum Krant

In de UKON Lustrum Krant ter gelegenheid van 20 jaar UKON staat een mooi artikel over Attent 'Samen op weg naar verbetering met Attent en UKON'.

In 2014 is Attent Zorg en Behandeling lid geworden van het UKON. Dit vanuit de ambitie om de zorg en behandeling voor onze cliënten verder te professionaliseren. Het lidmaatschap had al snel een positief effect op het verder ontwikkelen van onze zorgprogramma's, evenals voor het delen en halen van kennis. In het artikel wordt stilgestaan bij een belangrijk hoogtepunt in de periode dat we bij het UKON zijn verbonden. Namelijk onze deelname aan het Evidence project. Vanuit het UKON samen met de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) met onder andere Anneke van Vught (toenmalige projectleiders EVIDENCE, associate lector Organisatie van Zorg en Dienstverlening, HAN) en Marleen Lovink (post-doc UKON, Radboudumc, onderzoeker V&V) zijn drie teams aan de slag gegaan met Evidence Based Practice. Hierdoor werd zichtbaar en voelbaar hoe je in de praktijk professionals de ruimte kunt geven om vanuit nieuwsgierigheid de werkwijze te verbeteren ten aanzien van de zorg en behandeling.

Inzetten van bewezen kennis, passend bij de context en de individuele cliënt. Medewerkers van alle niveaus gingen enthousiast aan de gang, stelden vragen bij de dagelijkse zorg en handelingen en gingen op zoek naar andere werkwijzen voor hun praktijk.

De ambitie om voor twee doelgroepen het Topcare predicaat te halen is niet meteen het gevolg van deze ervaring, maar heeft zeker het zaadje geplant en bijgedragen aan de voedingsbodem.

Acht jaar verder - in 2022 heeft Attent twee Topcare predicaten. Onze medewerkers zijn op eigen wijze aan het werk gegaan met de opzet van een proefverlof en wordt er hard gewerkt aan methodisch werken aan probleemgedrag.

Door de ruimte en uitnodiging aan medewerkers om nieuwsgierig en onderzoekend te zijn, is het een aantrekkelijke werkomgeving bij Attent Zorg en Behandeling.

Bron: UKON Lustrumkrant 2003-2023

Symposia

4 april 2023; UKON-Lustrum Symposium

Met veel enthousiasme hebben collega's van Attent op 4 april 2023 Het UKON-Lustrum Symposium 2023 'Voel jij je thuis?' bezocht! Attent verzorgde die dag de presentatie 'Thuis in zorgtechnologie'.

ZorgInnotheek

Lisanne Wiggers, onze adviseur zorgtechnologie, deelde de speciaal voor dit doel ontwikkelde ZorgInnotheek van Attent. Deze applicatie is zonder winst oogmerk, voor én door de zorg. Door laagdrempelig technologie uit te kunnen proberen, die ervaringen met elkaar te delen, verbreedt onze kennis over zorginnovatie en neemt de succesvolle inzet van zorgtechnologie toe.

Virtuele Thuiszorg

Nathalie Vogelzang, projectmanager digitale zorg, vertelde over de dienst Virtuele Thuiszorg waarmee onze cliënten thuis een pakket aan slimme hulpmiddelen kunnen gebruiken die hen helpen om gezond en veilig zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen.

Goede opkomst

De sessie werd druk bezocht door de deelnemers. Wat mooi om te merken dat de urgentie van dit onderwerp ook zo wordt omarmd door de deelnemers!

19 juni 2023; Mini-symposium 'Samenwerken met naasten'

Op 19 juni 2023 vond het eerste Attent mini-symposium voor medewerkers plaats! Het onderwerp 'Samenwerken met naasten' trok veel geïnteresseerde deelnemers. Het belang van samenwerking met naasten en hoe we dit het beste samen kunnen vormgeven stond centraal. Het was een divers, informeel en interactief programma op locatie van de HAN in Arnhem.

Mantelzorgparticipatie

Het Focus-team in de persoon van Patrix Giesberts (mantelzorgcoördinator) en Lilian van Zeist (familiebegeleider) besprak de urgentie van samenwerking in de driehoek cliënt, mantelzorger en zorgmedewerker.

28 november 2023; Vervolg mini-symposium 'Samenwerken met naasten'

Tijdens de workshop 'Samenwerken met naasten' is meegedacht over de verschillende rollen die naasten in de zorg en behandeling van cliënten zouden kunnen vervullen. Een samenvatting van alle ideeën die tijdens de workshop naar voren kwamen is intern gedeeld. De aangedragen ideeën worden gebruikt om te kijken hoe we naasten tijdens de opname nog beter kunnen betrekken.

Het minisymposium op 19 juni 2023 'Samenwerken met naasten'

November 2023; Symposium in de heupfractuurketen Transmuraal samenwerken en verbinden

Het symposium was gericht op het versterken en verbeteren van de transmurale regionale samenwerking. Dit door inzicht te verkrijgen in elkaars werkzaamheden.

Een mooie samenwerking tussen Rijnstate, Pleyade en Liemerij.

Onderzoekende zorgprofessional

Debbie Lagerweij is senior verpleegkundige op de afdeling geriatrische revalidatie van Attent. Haar interesse voor onderzoek is op gang gekomen nadat ze betrokken raakte bij Topcare.

Een nieuwe rol

Debbie haalde iedere dag veel voldoening uit haar werk als zorgprofessional. Maar ze was niet betrokken bij werkprocessen of bij het meedenken over verbeteringen. Dat was ook totaal niet in haar comfortzone. Toen ze hoorde van Topcare is zij op onderzoek uitgaan. Wat is Topcare? En wat kon het haar brengen? Kort daarna volgde ze via Topcare de scholing 'Onderzoeksvaardigheden'. En vanaf dat moment is ze enthousiast over het doen van onderzoek.

"In het begin was ik erg zoekende en voelde ik me soms ongemakkelijk. Ik werd geconfronteerd met termen waar ik me voorheen nooit mee bezighield, samen met hoogopgeleide mensen. Maar gedurende de scholing kwam ik erachter waar ik goed in was en toen kreeg ik er echt plezier in. Ik deelde mijn enthousiasme en ontwikkeling met mijn collega's en iedereen die het maar wilde horen. Waar ik eerst dacht: 'Wat heb ik nou bij te dragen? Ik ben maar een Verzorgende IG'. Denk ik nu: 'Als iemand weet hoe het écht werkt, zijn het de mensen in de zorg!'"

Debbie kreeg energie van het zoeken naar antwoorden op vragen waar ze tijdens haar werk tegenaan liep. Door het zichzelf en haar collega's voorhouden van een spiegel en het betrekken van cliënten betrekken in het verbeteren van de kwaliteit van zorg, maakt zij een verdiepingsslag in haar werk. "Topcare heeft me uit mijn comfortzone gehaald. Ik durf nu mijn stem te laten horen. Ik heb me op persoonlijk vlak ontwikkeld. En omdat ik mijn kennis en ervaring durfde te delen ben ik doorgegroeid van verzorgende IG naar seniorverpleegkundige. Met dank aan de mensen om me heen die het beste in mij naar boven hebben gehaald, waaronder Suze Derksen, Sophie (toenmalige manager) en zeker ook Anne-Wil!"

Topcare heeft me uit mijn comfortzone gehaald. Ik durf nu mijn stem te laten horen en mijn kennis te delen.

Debbie Lagerweij
Zorgprofessional

Bron: topcare.nl/verhalen

Topcare heeft me uit mijn comfortzone gehaald. Ik durf nu mijn stem te laten horen. Ik heb me op persoonlijk vlak ontwikkeld.

Wat is een expertisecentrum?

Attent is een Topcare expertisecentrum voor gerontopsychiatrie en geriatrische revalidatie.

Sinds 2022 zijn wij een Topcare expertisecentrum voor Gerontopsychiatrie. En sinds 2023 voor Geriatrische Revalidatie.

Wat houdt dit nou in?

Dat betekent dat wij onze kwaliteit van zorg en behandeling blijvend verbeteren door wetenschappelijk onderzoek en samenwerking met universiteiten en hogescholen. We blijven onszelf elke dag verbeteren door onze eigen praktijkvragen te beantwoorden en die kennis en ervaring weer te delen met de zorgsector. Hiermee werken we

continu aan ons belangrijkste doel: 'Een goed leven en de beste zorg, passend bij al onze cliënten'. Binnen Attent doen we veel aan kennisoverdracht en voeren ook een consultatiefunctie uit. Dit laatste houdt bijvoorbeeld in dat wij door huisartsen of andere professionals in de zorg geraadpleegd kunnen worden indien dat nodig of gewenst is om kortdurend expertise in te roepen. Er is veel aandacht voor het leren, ontwikkelen, maar ook het nieuwsgierig zijn. Attent is ook lid van de Vereniging voor Gerontopsychiatrie, waar ook andere REC's en

doelgroep expertisecentra (DEC) bij aangesloten zijn. Rianne Westerhof, programmaleider intensieve PG/rehabilitatie: "Op afdeling Jasmijn en afdeling Klarenbeek wonen gerontopsychiatrische+ (GP+) cliënten. Op deze afdelingen woont een kleurrijke groep mensen, die gemiddeld jonger is dan de reguliere verpleeghuiscliënt en als gemene deler chronische psychiatrische problematiek heeft. Deze psychiatrische problematiek was reeds voor opname in het verpleeghuis aanwezig en al dan niet formeel vastgesteld. Verder hebben

deze cliënten vaak beperkt ziekte-inzicht met betrekking tot hun psychiatrische problematiek en er is sprake van verlies van zelfregie. Kenmerkend voor deze doelgroep is een hoge mate van heterogeniteit en een stapeling van problemen die elkaar wederzijds beïnvloeden. Naast de psychiatrische problematiek zijn er nog problemen op nog minimaal twee, maar meestal meer andere domeinen. Beide afdelingen zullen daardoor veel doen aan kennisoverdracht, maar ook de consultatiefunctie uitvoeren."

Suze Derksen, programmaleider geriatrische revalidatie: "De geriatrische revalidatie (GR) is kortdurende zorg voor ouderen die willen herstellen. Bijvoorbeeld na een operatie, een botbreuk, een hersenbloeding of een andere behandeling in het ziekenhuis. Het doel is terugkeer naar huis 'tenzij'. Binnen de GR zien we steeds zwaardere en complexere zorgvragen. Het zijn van een Topcare expertisecentrum helpt ons deze complexer wordende doelgroep beter te leren begrijpen en behandelen/verplegen. Onderzoek wordt ingezet om op methodische wijze

antwoord te geven nieuwsgierige vragen die leven in de praktijk. Zo gaven cliënten aan de overgang van de revalidatieafdeling naar huis als (te) groot te ervaren. Door onderzoek te doen naar proefverlof en het implementeren hiervan hopen we deze overgang prettiger te laten verlopen. Cliënten én naasten hebben immers al kunnen ervaren wat thuis allemaal wel of juist nog niet lukt. Dit helpt o.a. bij een goed verwachtingsmanagement. Momenteel wordt door middel van interviews bij cliënten nagegaan of dit ook daadwerkelijk zo is."

Luister de podcast 'Attent over...'

Wetenschap, onderzoek en goede zorg met Jozef Middendorp en Ton Satink

Wat hebben wetenschap, onderzoek en goede zorg met elkaar te maken? Het antwoord daarop wordt gegeven door Jozef Middendorp, manager kwaliteit en voorzitter van de WOCA van Attent en Ton Satink, Associate lector Neurorevalidatie Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Attent publiceert één keer per jaar het magazine Attentie. Hierin blikt Attent terug op het afgelopen onderzoeksjaar binnen Attent. We belichten wetenschappelijk onderzoek, opleiden, innovatie en kennisontwikkeling in interviews en columns. Attent wil hiermee haar medewerkers stimuleren een nieuwsgierige en leergierige werkhouding te hebben. Én actief bij te dragen aan het onderzoeks-klimaat. Attentie is in opdracht en samenwerking van de Wetenschap en Onderzoek Commissie Attent (WOCA) uitgebracht.

Colofon

Jouw WOCA puzzel

K	I	J	T	K	A	R	P	T	I	E	T	I	L	A	W	K
A	D	N	E	G	A	S	K	E	O	Z	R	E	D	N	O	
U	K	O	N	I	W	E	T	E	N	S	C	H	A	P	L	
E	N	I	U	O	N	G	R	C	N	O	E	C	R	E	J	
B	U	T	C	N	I	N	L	O	N	N	T	W	U	I	O	
P	M	A	O	N	I	I	O	D	T	I	I	K	U	N	U	
T	A	E	N	E	Ë	V	E	V	E	C	L	S	T	T	R	
A	A	I	D	N	S	R	E	O	A	O	E	W	A	E	N	
A	Z	T	T	E	Z	T	N	R	O	T	I	L	R	R	A	
T	R	S	O	O	W	D	E	H	S	K	I	T	E	E	A	
L	U	V	E	P	E	E	C	M	K	I	N	E	T	S	L	
U	U	K	R	R	C	S	R	E	M	E	T	A	I	S	C	
S	D	C	Z	A	E	A	L	K	T	I	T	E	L	A	L	
E	G	O	I	G	A	E	R	T	E	A	N	E	I	N	U	
R	E	P	O	R	N	G	A	E	D	R	I	G	G	T	B	
K	T	H	C	I	R	E	G	S	N	O	O	S	R	E	P	

- ACTIEONDERZOEK
- ATTENT
- CLIËNT
- DATA
- DUURZAAM
- EBP
- HOGESCHOOL
- INNOVATIE
- INTERESSANT
- JOURNAALCLUB
- KENNIS
- KWALITEIT
- LECTOR
- LEUK
- LITERATUUR
- MEDEWERKER
- ONDERZOEK
- ONDERZOEKSAGENDA
- ONTWIKKELEN
- PERSOONSGERICHT
- POC
- PRAKTIJK
- RESULTAAT
- TOESTEMMING
- TOPCARE
- UKON
- UNIVERSITEIT
- VRAAG
- WETENSCHAP
- WOCA
- ZINNIG

Oplossing

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- Redactie Jozef Middendorp, Rianne Westerhof, Suze Derksen, Sabine Fennemann, Myke Bonouvrié
- Eindredactie Dorinda van der Kamp
- Tekst Lonneke de Kroon
Buro van Goede Zin
- Vormgeving Renske Welie
Buro Welie
- Fotografie Robbin van Turnhout
- Aan deze uitgave werkten mee Sandra Jellema, Ton Satink, Simona van de Vinne, Ton Bakker, Jamilla Hansma, Debbie Lagerweij, Madelinde Krantz, Cressida Albersen, Natasja Heerema
- Uitgave Juni 2024 - Eerste uitgave
- Oplage 100 stuks

Attent ...over De Onderzoeksprijs

Ben jij nieuwsgierig en heb jij een goed onderzoek-idee? In deze Attentie zie je wat nieuwsgierigheid ons in 2023 allemaal heeft gebracht. In 2024 willen we jou en jouw collega's uitnodigen en stimuleren om nieuwsgierig te blijven. Houd AttentNet in de gaten en wie weet levert het Attent en jou wat op!

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming. Voor eventuele fouten kan de redactie noch Attent verantwoordelijk worden gesteld. Aan de inhoud van dit magazine kunnen geen rechten worden ontleend.